

Ча́ша с. ж. стаканъ, чаша. **Ча́ши и Че́ши мн. ч.** Ча́шка и Че́ше ум.: Като съ чаша вино и служува. *М. 173.* Кому да ѝ поклониме Ова златна чаша? На поклонъ да ѝ свекору; Поклонете домакину. На поклонъ да му етъ. *М. 551.* Седналъ ми ѝ доветъ Ага. Во одаи во сараи, Въ рѣка държитъ чаша кофе. *М. 592.* Кладѣ чаша в'рхъ трапеза *В. 133.* Сичко, штото имамъ скъпи чеши и закопано злато въ земѣ-та—ште продамъ. *Тб. 94.* „Варай калфи вѣ шегарти!—Столови да имъ владете И чаши да имъ дадете“ *М. 77.* Пѣжа, като дѣдѣ за пѣлнѣ чяшѣ. *Ч. 217.* Невеста му далá винцѣ у чашу, и он си испилъ винцѣто и дал вой пѣрстен у чашуту. *Пс. 19—20, 254.* Хитрій кръчмаръ му подава джаба едно шикерче, или малко ряпа усолената да му са дощѣ да смръкне още една чяшка. *Зк. 81.* Дружината весело изцоцваше чешкитѣ и ставаше по-буйна *Зк. 65.* Недѣля ще им залива всѣкому чешка прилива. *Д. 21, 19—20.* Чяшка-та на растеніе-то рафлезія побира у себѣ си двѣ мѣры (ведра) водѣ. *Л. Д. 1871 р. 106.*

Че союзъ 1) что: Видите ли че смирихъ земя, Че смирихъ земя Паливiansка. *М. 53.* Да чуе твоята майка—и баща, Че им на госте иде-ме *Д. 34, 47—49.* Владика беда бедило, Че либи булче емирче. *М. 51.* Обади, че станѣло ѝ чудо голѣмо. *Донесъ, что совершилось великое чудо. Р. 3.* 2) *последовательное* и, да и, и тогда, и за тѣмъ: Той станѣ че отиде (*всталъ и пошелъ*).—Стоян си стадо покора Че го на валог превали. *Д. 4, 17—19.* Отдѣ ѝ зачу царя и везиря, Че си прати седемдесет паши. *Д. 42, 6—7.* Назадъ му рѣди вѣрзалъ, Чи го напредъ конь караше. *М. 92.* И тогава самъ свѣти Иліа Имъ даде ситна лятна роса, Че си роди земя Палестинска. *М. 53.* Разсърди се юнакъ аралія, Повлече се по корѣм по рѣцѣ Че си дрѣвнѣ пушка гетайлийска Че удари пиле соколиво. *Д. 3, 21—24.* Не ся ѝ опил Турчина Най ся ѝ опил млад Стоян Че му ся дрѣмка додрема; Че легнѣ Стоян та заспа. *Д. 41, 10—13;* Че си станѣ болѣн Герги Че си грабнѣ остра сабя Те отиде при набанте. *Д. 40, 107—109.* Отъ дѣсѣтъ години дѣтето олава мотикѣ въ рѣкѣ, че—на лозіе, въ 12—сърпъ, че на нивѣ и рано на угаръ *Ч. 60.* 3) *потому что:* Павѣнка не ѝ за нѣзи, Че ѝ сирмѣшка дѣщеря. *Д. 65, 7—8.* Не ща, мамо, Стефанъ харенъ юнакъ, Че е Стефанъ юнакъ потъ юнаци, А азе самъ мома натъ момите. *М. 659.* Та накалесай, Калино, Сичка-та моя роднина,—Та да ни додѣтъ на госте, Че си е дошѣлъ деверъ ти. *М. 130.* Развѣржи ми рѣцети, Да си очити уміа, Че е днеска света неделя, Да ся богу помоля *М. 92.* Говѣе, че нѣма що да яде *Ч. 142.* 4) а то, или, въ противномъ случаѣ (*съ предшеств. повелит.*): Ага овни-нѣе да своарташъ Ни фоярляй си ми кепена: Пу кепя да та познавашъ,—Чи ща та, брате, удари За пусто воарлу хайдутче. *Ч. 322.* „Маме, не